

93e zitting
14-15 december 2011

**ADVIES
van het
Comité van de Regio's**

**"EEN GEMEENSCHAPPELIJKE GECONSOLIDEERDE
HEFFINGSGRONDSLAG VOOR DE VENNOOTSCHAPSBELASTING
(CCCTB)"**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

- is verheugd dat sinds de oprichting van de Europese Unie belastingregelingen voor bedrijven ruime aandacht krijgen als wezenlijk onderdeel voor de totstandkoming van de interne markt.
- Gemeenschappelijke fiscale regels in plaats van de huidige 27 verschillende belastingstelsels zouden de kennis en de begrijpelijkheid van het fiscale systeem kunnen verbeteren en een eind kunnen maken aan eventuele onzekerheden, dubbele belastingheffing of niet- belastingheffing.
- Het CvdR stelt voor terugkerende kosten voor milieubescherming of terugdringing van het broeikasgaseffect ook als aftrekbare kosten te beschouwen.
- Zonder het principe van de richtlijn op losse schroeven te willen zetten, meent het CvdR dat het voorstel herzien dient te worden, gezien de behoefte die er bestaat aan (a) voldoende kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren die een compleet beeld geven van de impact van het grensoverschrijdende karakter van dit voorstel op subsidiariteit, (b) meer gegevens over alle implicaties van de CCCTB, en (c) een analyse van het effect van het voorstel op lokale en regionale overheden.

Rapporteur

De heer Graas (LU/ALDE), lid van de gemeenteraad van Bettembourg

Referentie document

Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCCTB)
COM(2011) 121 definitief

I. INLEIDING

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

1. is verheugd dat sinds de oprichting van de Europese Unie belastingregelingen voor bedrijven ruime aandacht krijgen als wezenlijk onderdeel voor de totstandkoming van de interne markt.
2. De uitbreiding van grensoverschrijdende economische activiteiten strandt vaak op de vele verschillende regels, met name op fiscaal gebied, hetgeen een grote belemmering is voor met name het mkb, maar ook de ontwikkeling van de interne markt in de weg staat.
3. Het CvdR verwijst ook naar de mededeling van de Commissie over de fiscaliteit van bedrijven (SEC(90) 601) uit 1990, die aan de basis lag van diverse belangrijke maatregelen op het gebied van directe fiscaliteit, zoals de fusierichtlijn (90/434/EEG), de richtlijn moedermaatschappijen-dochterondernemingen (90/435/EEG) en het Arbitrageverdrag (90/436/EEG). Tien jaar later maakte de richtlijn "interest en royalty's" (2003/49/EG) de lijst van Europese fiscale maatregelen compleet.
4. Het is een goede zaak dat de Commissie sinds 2000 weer een ambitieuzer fiscaal beleid voert en probeert alle bedrijfsactiviteiten op EU-niveau te dekken met één geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting. Dit "nieuwe" streven van de Commissie komt ook tot uiting in de mededelingen uit 2003 (COM(2003) 726) en 2005 (COM(2005) 702).
5. De verklaringen van de Commissie zijn nader geconcretiseerd in november 2004, toen er een werkgroep is opgericht om de invoering te bestuderen van een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (de WG ACCIS).
6. Het CvdR neemt kennis van de werkzaamheden van de WG ACCIS, met name van het werkdocument, "ACCIS : ébauche d'un cadre technique" (CCCTB/WP/57), dat in grote lijnen de technische grondslag vormt van het richtlijnvoorstel van de Raad voor een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting van 16 maart 2011 (COM(2011) 121 definitief), waarop dit advies betrekking heeft.

II. BEOORDELING VAN HET VOORSTEL

7. Als slechts één fiscale overheid de belastinggrondslag zou berekenen en bovendien bevoegd zou zijn inzake alle kwesties of geschillen in verband met deze grondslag, dan zou dat een vereenvoudiging en besparing van administratieve kosten betekenen voor de ondernemingen, die dan maar één gesprekspartner zouden hebben voor het vaststellen van de grondslag, en niet 27.

8. Het idee van één meldpunt (hoofdbelastingautoriteit) mag er niet toe leiden dat groepen van ondernemingen hun fiscale vestigingsplaats in Europa vrij kunnen kiezen, zoals dit, tenminste voor groepen met een moedermaatschappij in derde landen, in feite het geval is.
9. Consolidatie van belastbare resultaten volgens de Commissie een oplossing zijn voor in de problematiek van de interne verrekenprijzen en zou de ondernemingen ook een flinke besparing van administratieve kosten opleveren, aangezien er voor hun "pan-Europese" transacties geen rapporten over de interne verrekenprijzen meer opgesteld zouden hoeven worden. Consolidatie zou ook een oplossing zijn voor de grensoverschrijdende verliescompensatie.
10. Het CvdR stelt vast dat het voorstel uitdrukkelijk vermeldt: *"Met dit voorstel wordt niet beoogd de belastingopbrengsten op enigerlei wijze te beïnvloeden en er is een analyse verricht naar het effect op de verdeling van de belastinggrondslagen over de verschillende EU-lidstaten"*. Het natuurlijke en logische vervolg op een CCCTB echter is de gelijktrekking van de tarieven voor vennootschapsbelasting.
11. Het CvdR wijst erop dat het voorstel bedoeld is om gemeenschappelijke regels in te voeren die de belastinggrondslag moeten bepalen voor ondernemingen die onder deze regeling vallen. Maken de ondernemingen deel uit van een groep, dan zou de gemeenschappelijke grondslag bovendien aan de hand van een geconsolideerde basis bepaald worden.
12. De harmonisatie van belastingtarieven komt in het voorstel niet aan de orde. De lidstaten zullen hun eigen belastingtarieven toepassen op hun aandeel in de belastinggrondslag van de belastingplichtigen. Er moet echter over de invoering van een minimumbelastingtarief worden nagedacht, dat wel zo matig moet zijn, dat er genoeg speling overblijft voor een gezonde belastingconcurrentie tussen de lidstaten.
13. De richtlijn zou van toepassing zijn op ondernemingen die zijn opgericht conform de wetgeving van een lidstaat in (i) één van de vormen die vermeld worden in bijlage I bij de richtlijn en (ii) een soort vennootschapsbelasting betalen die vermeld wordt in bijlage II bij de richtlijn of een soortgelijke belasting die later wordt ingevoerd ("ingezeten vennootschappen" of "IV"). De richtlijn zou ook gelden voor ondernemingen die opgericht zijn conform de wetgeving van derde landen en die (i) een vorm hebben die soortgelijk is aan de in bijlage I¹ vermelde en die (ii) een vorm van vennootschapsbelasting betalen die vermeld is in bijlage II (de "niet-ingezeten vennootschappen" of "NIV").
14. De vraag luidt of de CCCTB niet ook voor personenvennootschappen zou moeten gelden.
15. De regels van het voorstel gelden uitsluitend voor IV en NIV die voor de regeling kiezen.

¹ De Commissie keurt jaarlijks een lijst goed met soortgelijk geachte bedrijfspvormen van derde landen (artikel 3 van het voorstel).

16. Het CvdR benadrukt dat wanneer een vennootschap conform de bij deze richtlijn ingestelde regeling opereert, zij niet langer onderworpen is aan het nationale stelsel van vennootschapsbelasting met betrekking tot alle in deze richtlijn geregelde aangelegenheden, tenzij anders is bepaald.
17. Het is een goede zaak dat de aftrekbare kosten ook de O&O-kosten omvatten, alsook de kosten van het bijeenbrengen van eigen of vreemd vermogen voor zakelijke doeleinden. Het CvdR wijst onmiddellijke aftrek van de kosten van duurzame economische goederen af.
18. Het CvdR stelt voor terugkerende kosten voor milieubescherming of terugdringing van het broeikasgaseffect ook als aftrekbare kosten te beschouwen.
19. Het CvdR zou graag zien dat de Commissie nagaat wat de gevolgen zijn van het feit dat fiscale verliezen onbepaald kunnen worden overgeboekt en dat zij uitzoekt welke maatregelen eventueel kunnen worden genomen om misbruik tegen te gaan.
20. De CCCTB-regeling voert slechts duidelijke regels in voor de berekening van de heffingsgrondslag voor vennootschappen, en geen boekhoudregels. Het voorstel heeft geen gevolgen voor de nationale regels inzake financiële boekhouding.
21. Wil administratieve vereenvoudiging volledig bereikt worden, dan moet de invoering van een gemeenschappelijke en geconsolideerde heffingsgrondslag samengaan met de invoering van gemeenschappelijke boekhoudregels.
22. Op basis van een vrijwillige CCCTB zou de huidige verdeelsleutel in 11 lidstaten tot minder belastinginkomsten leiden. Bovendien zou een vrijwillige CCCTB in 21 lidstaten tot een lager bbp en minder werkgelegenheid leiden.

III. UITEENLOPENDE BENADERINGEN

23. De wetgeving inzake rechtstreekse belastingen valt onder artikel 115 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), volgens hetwelk de Raad, na raadpleging van het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité, met eenparigheid van stemmen conform een bijzondere wetgevingsprocedure richtlijnen vaststelt.
24. Een aantal nationale parlementen hebben aan de voorzitters van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie gemotiveerde adviezen gericht, waarin zij hun zorg uitspreken over de mate waarin het voorstel in kwestie strookt met het subsidiariteitsbeginsel.

IV. GEVOLGEN VOOR DE LOKALE EN REGIONALE OVERHEDEN

25. Het voorstel betreft geen lokale en regionale belastingen, aangezien het slechts de "in bijlage II genoemde vennootschapsbelastingen" betreft. Die bijlage bevat in wezen de belangrijkste rechtstreekse nationale belastingen van de lidstaten.
26. Niettemin is het voorstel van groot belang voor de lokale en regionale overheden, die veel inkomsten krijgen uit (i) lokale of regionale belastingen, geheven over de nationale belastinggrondslag of, wat nog meer voorkomt, (ii) uit een aandeel van de nationale vennootschapsbelasting².
27. Ook al heeft het voorstel niet direct betrekking op de lokale en regionale belastingen, de invoering van een CCCTB-regeling zal in de meeste lidstaten wel rechtstreeks gevolgen hebben voor die belastingen. Ook al verplicht het voorstel hier niet toe, het lijkt voor de hand te liggen dat de lidstaten die CCCTB aan hun belastingplichtigen aanbieden, de regeling ook zullen gebruiken om hun lokale en regionale belastingen vast te stellen. Anderszins besluiten zou erop neerkomen dat de belastinggrondslagen op lokaal en regionaal niveau volgens de oude nationale regels zouden blijven worden vastgesteld, wat de voordelen van de CCCTB-regeling grotendeels teniet zou doen.
28. Het is nu zaak zich over dit aspect van het richtlijnvoorstel te buigen, temeer daar de bijlagen I en II voor verschillende uitleg vatbaar zijn. Bijlage III bevat immers niet-afrekbare belastingen, die soms zuiver lokale of regionale belastingen zijn. Als de heffingsgrondslag op nationaal niveau wordt bepaald, is het zinvol om lokale/regionale belastingen in het toepassingsgebied op te nemen om te bereiken dat de grondslag soortgelijk blijft aan de in Europees verband bepaalde grondslag, die op nationaal niveau wordt toegepast. Anderzijds: als een onderneming voor één Europese belastingaangifte kiest en als de fiscale opbrengst vervolgens wordt verdeeld, dan moeten de lokale/regionale overheden kunnen eisen wat hun rechtens toekomt.
29. Er zijn dus duidelijke omschrijvingen nodig voor de situaties waarin de CCCTB gevolgen heeft voor de door lokale of regionale overheden geheven vennootschapsbelasting.
30. Aangezien elke wijziging in de vennootschapsbelasting gevolgen kan hebben voor de regio's en andere overheden, valt het te betreuren dat het schort aan nauwkeurige informatie over de impact van zo'n richtlijn op de lokale en regionale overheden.

²

Zie de studie van het Centre for Strategy & Evaluation Services, „Local and Regional Corporate Taxes across the EU“, Briefing Paper, juli 2011.

V. CONCLUSIES

31. Met het oog op de belangen van de lokale en regionale overheden, is het CvdR van mening dat een grondige analyse van de begrotingsgevolgen voor gemeenten en regio's geboden is, alvorens het richtlijnvoorstel CCCTB in te voeren.
32. Voor de uitvoering van deze analyse zou een ad-hocwerkgroep moeten worden ingesteld, bestaande uit leden van het CvdR, de Commissie en lokale/regionale belastingdiensten.
33. De lidstaten zouden meer aandacht moeten besteden aan de gevolgen van het richtlijnvoorstel en de Commissie op basis van professioneel en onafhankelijk onderzoek zo snel mogelijk van hun opmerkingen op de hoogte moeten stellen.
34. Een grotere fiscale harmonisatie zal pas vruchten afwerpen als de CCCTB in alle lidstaten in werking treedt.
35. De vraag is of de door de richtlijn voorziene regeling met optionele CCCTB tot niet meer administratieve lasten leidt, zowel voor de ondernemingen als voor de belastingdiensten. Het CvdR wil daarom weten of het niet beter is om slechts voor zo'n optie een overgangperiode in te voeren. Bovendien vraagt het CvdR zich af of, na een herziening van het voorstel, de CCCTB na deze overgangperiode niet verplicht moet worden gemaakt, tenminste voor ondernemingen van een bepaalde omvang.
36. De CCCTB moet in één keer ingevoerd worden: slechts op die manier zijn de van de harmonisatie verwachte vereenvoudigingseffecten volledig te bereiken.
37. Het CvdR bepleit een herziening van de verdeelsleutel om beter rekening te houden met de economische situatie in de diverse lidstaten.
38. Gezien de financiële problemen die Europa momenteel teisteren en de negatieve impact op belastinginkomsten en werkgelegenheid, zoals blijkt uit de effectbeoordeling door de Commissie en ander onderzoek, kan men zich afvragen of de tijd rijp is voor zo'n belangrijke stap in de fiscale harmonisatie.
39. In het richtlijnvoorstel moet nog meer verwezen worden naar de nationale rechtsregels voor juridische procedures.
40. De Europese ondernemingen willen dat de fiscale procedures vereenvoudigd worden, dat de verliezen binnen een groep gecompenseerd worden en dat zij niet langer blootstaan aan dubbele belastingheffing of te hoge heffingen, zoals in het huidige systeem het geval is.

41. Het CvdR is daarentegen bezorgd over de zeer uiteenlopende, maar overwegend negatieve gevolgen in de lidstaten, zowel wat de belastinginkomsten als de groei en de werkgelegenheid aangaat.
42. De vraag luidt of de CCCTB-regeling in haar geheel een vereenvoudiging voor de ondernemingen is of juist een bron voor fiscale planning en dus voor verdere complexiteit. Gelet op het facultatieve karakter van de regeling zijn ondernemingen dus gedwongen om haar in detail te bestuderen, naast de bestaande 27 regelingen, en regelmatig te bezien of zij al dan niet voor deze regeling kiezen³.
43. Men kan zich afvragen of er minder complexe alternatieven voor de CCCTB-regeling zijn, met name voor het mkb, voor wat betreft de grensoverschrijdende verliescompensatie. In dit verband zij gewezen op mededeling COM(2006) 824.
44. Ook de evenredigheid van de maatregel roept twijfels op, gelet op het aantal Europese groepen dat ervan zou profiteren.
45. Het CvdR is hoe dan ook van oordeel dat het richtlijnvoorstel onvolledig is omdat het geen betrekking heeft op de lokale en regionale belastingen. Het risico bestaat dat de problemen van nationaal niveau verschuiven naar het lokale of regionale niveau omdat in het huidige voorstel de verschillen tussen de regelingen en de noodzaak om de heffingsgrondslag apart vast te stellen, voor de lokale en regionale belastingen zouden blijven bestaan. Het CvdR bepleit dan ook een openstellingsclausule voor lokale en regionale belastingen, zodat de lidstaten de nodige maatregelen kunnen nemen.
46. Zonder het principe van de richtlijn op losse schroeven te willen zetten, meent het CvdR dat het voorstel herzien dient te worden, gezien de behoefte die er bestaat aan (a) voldoende kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren die een compleet beeld geven van de impact van het grensoverschrijdende karakter van dit voorstel op subsidiariteit, (b) meer gegevens over alle implicaties van de CCCTB, en (c) een analyse van het effect van het voorstel op lokale en regionale overheden.

³

Zie: [Leon Bettendorf](#), [Michael P. Devereux](#), [S. Loretz](#) en [Albert van der Horst](#), Corporate tax reform in the EU: Weighing the pros and cons, Vox, 20 maart 2011.

VI. WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Wijzigingsvoorstel 1
COM(2011) 121 definitief
Artikel 12
Aftrekbare kosten

Tekst toevoegen:

<i>Door de Commissie voorgestelde tekst</i>	<i>Wijzigingsvoorstel van het CvDR</i>
De aftrekbare kosten omvatten alle kosten die betrekking hebben op de omzet alsook alle uitgaven, exclusief aftrekbare btw, die bij de belastingplichtige zijn opgekomen ter verwerving of zekerstelling van inkomen, inclusief kosten van onderzoek en ontwikkeling, alsook van het bijeenbrengen van eigen of vreemd vermogen voor zakelijke doeleinden.	De aftrekbare kosten omvatten alle kosten die betrekking hebben op de omzet alsook alle uitgaven, exclusief aftrekbare btw, die bij de belastingplichtige zijn opgekomen ter verwerving of zekerstelling van inkomen, inclusief kosten van onderzoek en ontwikkeling, alsook van het bijeenbrengen van eigen of vreemd vermogen voor zakelijke doeleinden. <u>Terugkerende kosten voor milieubescherming of terugdringing van het broeikasgaseffect worden ook als aftrekbare kosten beschouwd.</u>

Motivering

Om de verwoesting van het natuurlijk milieu en de klimaatverandering doeltreffend tegen te gaan, is het raadzaam om in de fiscale maatregelen voor ondernemingen elementen op te nemen die de belastingplichtige ertoe aanzetten om meer in milieubescherming te investeren.

Wijzigingsvoorstel 2
COM(2011) 121 definitief
Artikel 133
Herziening

Tekst toevoegen:

<i>Door de Commissie voorgestelde tekst</i>	<i>Wijzigingsvoorstel van het CvdR</i>
De Commissie verricht, vijf jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn, een evaluatie van de toepassing ervan en brengt verslag uit bij de Raad over de werking ervan. In dit verslag zal met name een analyse worden verricht van het effect van het in hoofdstuk XVI van deze richtlijn opgezette mechanisme op de verdeling van de belastinggrondslagen over de lidstaten.	De Commissie verricht, vijf jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn, een evaluatie van de toepassing ervan en brengt verslag uit bij de Raad over de werking ervan. In dit verslag zal met name een analyse worden verricht van het effect van het in hoofdstuk XVI van deze richtlijn opgezette mechanisme op de verdeling van de belastinggrondslagen over de lidstaten. <u>Verder dient dit verslag verplicht een analyse te bevatten van de gevolgen van de richtlijn voor de lokale en regionale overheden.</u>

Motivering

Aangezien niet uitgesloten kan worden dat deze richtlijn aanzienlijke gevolgen heeft voor de regio's en lokale overheden, is het noodzakelijk dat de Commissie, vijf jaar na inwerkingtreding van de richtlijn, ook de gevolgen voor de regionale en lokale begrotingen onder de loep neemt.

Brussel, 14 december 2011

De voorzitter
van het
Comité van de Regio's

Mercedes BRESSO

De secretaris-generaal
van het
Comité van de Regio's

Gerhard STAHL

VII. PROCEDURE

Titel	Een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCCTB)
Referentie	Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCCTB) – COM(2011) 121 definitief
Rechtsgrondslag	Artikel 307, lid 1, VWEU
Procedurele grondslag	Facultatieve raadpleging
Brief van de Commissie	6 mei 2011
Besluit van de voorzitter	12 april 2011
Bevoegde commissie	commissie Economisch en sociaal beleid (ECOS)
Rapporteur	De heer Graas (LU/ALDE), lid van de gemeenteraad van Bettembourg
Analysenota	
Behandeling door de commissie	5 juli 2011
Goedkeuring door de commissie	5 oktober 2011
Stemuitslag in de commissie	meerderheid van stemmen
Goedkeuring door de voltallige vergadering	14 december 2011
Eerder advies van het Comité	Single Market Act (CdR 330/2010)